РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на здравеопазването
Регионална здравна инспекция – Стара Загора

ГОДИШЕН ДОКЛАД

с анализ на резултатите от мониторинга и контрола на нейонизиращи лъчения, като фактор на жизнената среда и на обектите, източници на нейонизиращи лъчения от РЗИ – Стара Загора през 2025 година

Електромагнитното поле (ЕМП) е съвкупност от променливи, взаимно индуциращи се електрични и магнитни полета.

Източниците, създаващи електромагнитното поле могат да бъдат както естествени, така и изкуствени.

- *Естествени източници на електромагнитно поле са Земята, слънцето, и космическото излъчване от галактиките и звездите.*
- *Изкуствените източници на електромагнитно поле излъчват в широк честотен диапазон и с различни мощности.*

Въпросът, който вълнува всички, но на който еднозначен отговор до момента няма е, опасни ли са за нашето здраве електромагнитните лъчи?

По данни на Световната здравна организация (СЗО), населението в развитите страни в света се облъчва със стойности от 0.002% до 2% от граничните стойности, определени от европейските препоръки. Препоръчваните норми от Международния комитет по защита от нейонизиращи лъчения - ICNIRP са многократно по-високи от пределно допустимите нива (ПДН) за население, регламентирани в законодателството на нашата страна. Световната научна общественост, въз основа на изследванията, извършвани в последните 10 години счита, че при спазване на нормите на ICNIRP, не може да има вредни ефекти за здравето на населението.

Повечето Европейски страни са приели за гранични стойности препоръчаните от Международния комитет по защита от нейонизиращи лъчения - ICNIRP.

Влиянието на ЕМП върху човешкият организъм зависи от характеристиките на полето. Според честотата и енергията си, електромагнитните вълни могат да се класифицират като йонизиращи лъчения и нейонизиращи лъчения. Интензитетът на излъчване на изкуствените източници зависи от мощността им – колкото по-голяма е тя, толкова по-висок е интензитета. Около източника той е максимално висок, а с увеличаване на разстоянието бързо намалява.

За честоти от 300 MHz до 30 GHz (нейонизиращи лъчения), съгласно нашето законодателство, се нормира величината "плътност на мощност" (S, $\mu W/cm^2$).

Приетата гранична стойност за тези честоти у нас, осигуряваща достатъчна защита на здравето на населението е 10 $\mu W/cm^2$(микроват на квадратен сантиметър). Наредба № 9 от 1991 г. за

пределно допустимите нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти на Министерство на здравеопазването (ДВ, бр. 35 от 3 май 1991 г., с изм. и доп. ДВ, бр. 8 от 22 януари 2002 г.) е нормативният документ, който въвежда гранични стойности (пределно допустими нива - ПДН) за защита на населението. Тя регламентира граничните стойности за определен честотен диапазон за стационарни комуникационни източници, излъчващи в населените места.

Съгласно цитираната наредба, преди въвеждане на всеки нов източник в експлоатация, се изисква изчисляване на хигиенно-защитни зони, т.е. пресмятане на разстоянието от източника, на което стойностите на ЕМП достигат пределно допустимите нива за защита на населението. Следващият етап е измерване в реални условия, след пускане в експлоатация на източника.

Поради нарасналият брой на мобилни устройства за комуникация, нараства и броя на базовите станции, които ги обслужват. Най-голямо струпване на БС има в големите градове. От гледна точка защита на населението върху тях се осъществява мониторинг и контрол съгласно действащото нормативно законодателство.

Рамковият закон, регламентиращ обществените отношения в системата на здравеопазването е Законът за здравето. Съгласно разпоредбите на този закон, нейонизиращите лъчения в жилищни, производствени, обществени сгради и урбанизирани територии са фактор на жизнената среда и подлежат на контрол, а обектите, източници на нейонизиращи лъчения са обекти с обществено предназначение и също подлежат на държавен здравен контрол, който се извършва в съответствие с разпоредбите на Наредба № 36 от 2009 г. за условията и реда за упражняване на държавен здравен контрол.

С цел създаване на необходимите условия за осъществяване на ефективен, систематичен и качествен контрол на обектите, източници на нейонизиращи лъчения, на РЗИ – Стара Загора е предоставен от Министерството на здравеопазването мобилен уред за измерване на параметрите на електромагнитните полета. Съгласно Указание на Министерството на здравеопазването за дейността на РЗИ, през 2025г. Дирекция „Обществено здраве", отдел „Държавен здравен контрол" и Дирекция „Лабораторни изследвания" при РЗИ – Стара Загора, извършиха мониторинг на излъчваните електромагнитните полета от базови станции за мобилна комуникация в райони на детски, учебни и лечебни заведения на територията на гр. Стара Загора, гр. Казанлък, гр. Раднево, гр. Гълъбово, гр. Чирпан и гр. Мъглиж, както и в райони с голяма концентрация на население и жилищни сгради, каквито са централните градски части на гр. Стара Загора, гр. Чирпан, гр. Казанлък, гр. Раднево и гр. Мъглиж от област Стара Загора и област Сливен.

РЗИ – Стара Загора поддържа и актуализира регистър на обекти с обществено предназначение, където са включени и източниците на нейонизиращи лъчения: базови станции и приемо-предавателни станции на мобилни оператори. Общият брой на регистрираните източници е 385 за област Стара Загора.

Цел на мониторинга:

- Установяване съответствието на нивата на електромагнитните полета с действащите норми и изисквания на Наредба № 9 от 14.03.1991 г. на МЗ и МОСВ за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно – защитни зони около излъчващи обекти;
- Оценка на здравния риск за населението;

Обекти с извършен мониторинг:

Съгласно указание на МЗ, през 2025 г. обект на мониторинг са детски, учебни и лечебни заведения, които попадат или са разположени по границите на хигиенно-защитната зона, и 10%

от всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територия с голяма концентрация на население.

В изпълнение на плана за мониторинг на електромагнитни полета на територията на област Стара Загора са извършени ***370*** измервания и е осъществен контрол на ***34*** базови станции на мобилни оператори. В границите или в близост до границите на хигиенно-защитната зона на БС са ***19*** детски, учебни и лечебни заведения /**първа група**/, и ***15*** - в райони с голяма концентрация на население /**втора група**/. Базовите станции и тяхното разположение са представени в *Таблица 1* /първа група/ и *Таблица 2* /втора група/.

Базови станции в границите на хигиенно-защитната зони на които се намират детски, учебни и лечебни заведения.

Таблица 1 Първа група

№	***град***	***Обект***	***Източник на ЕМП***
1.	Стара Загора	Спортно училище „Тодор Каблешков“ гр. Стара Загора ул. „Градинарска“ № 16	БС SZR 0034 „Кольо“ гр. Стара Загора ул. „Градинарска“ № 18, стопанисвана от „МобилТел” ЕАД
2.	Стара Загора	ДЯ „Маргаритка”, бул. „Цар Симеон Велики” 256	БС SZR 0076, бул. „Цар Симеон Велики” 248, стопанисвана от „А1 България” ЕАД
3.	Стара Загора	ДГ № 68 „Патиланско царство”, бул. „Цар Симеон Велики” 284	БС 6005, бул. „Цар Симеон Велики” 274, стопанисвана от „Теленор България” ЕАД и БС STZ 014, бул. „Никола Петков” 47, стопанисвана от „Булсатком” АД
4.	Стара Загора	СУ „Иван Вазов” гр. Стара Загора, ул. „Ген. Гурко” 102	БС PD 2899, стопанисвана от „БТК” АД
5.	Стара Загора	ТГ „Княз Симеон Търновски“ гр. Ст. Загора, бул. „Св. Патриарх Евтимий“ № 114	БС ППС 6227 гр. Ст. Загора, бул. „Цар Симеон Велики“ № 123, стопанисвана от „Теленор България“ ЕАД
6.	Стара Загора	VI ОУ гр. Стара Загора, ул. „Ген. Гурко” 46А	БС STZ 008, гр. Стара Загора ул. „Поп Минчо Кънчев” №52, стопанисвана от „БУЛСАТКОМ” ЕАД
7.	Стара Загора	Транспортно ДКЦ гр. Стара Загора ул. „Г. Папазчев“ № 16	БС PD 2802_A гр. Стара Загора ул. „Г. Папазчев“ № 8, стопанисвана от „Виваком България” ЕАД
8.	Стара Загора	ДЯ №6 „Щастие“ ул. „Д. Подвързачов“ № 7А	БС STZ 005 гр. Стара Загора ул. „Д. Подвързачов“ № 9, стопанисвана от „БУЛСАТКОМ” АД и PD 2664_C ул. „Д. Подвързачов“ № 9, стопанисвана от „БТК” АД
9.	Стара Загора	ДГ №25 „Ален мак” гр. Стара Загора, кв „Три чучура юг”	БС 6001, гр. Стара Загора кв „Три чучура юг” бл.52, вх.0 и вх.А, стопанисвана от „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД
10.	Стара Загора	ДДГ „Калина” гр. Стара Загора ул. „Хан Аспарух” 15А	БС SZR 0045, ул. „Хан Аспарух” 2 вх. Б, стопанисвана от „МобилТел” ЕАД
11.	Стара Загора	ДКЦ 1 ЕООД бул. „Руски” №62	БС SZR 0129, бул. „Руски” 62 вх. А, стопанисвана от „МобилТел” ЕАД и БС PD2681, бул. „Руски” 62 вх. А,

			стопанисвана от „Виваком България” ЕАД
12.	гр. Мъглиж	ПГСС гр. Мъглиж, общ. Мъглиж, ул. „Гео Милев“ 70	БС SZR0046.A, гр. Мъглиж, общ. Мъглиж, ул. „Гео Милев“ 70, стопанисвана от „Мобилтел” ЕАД
13.	гр. Гълъбово	МБАЛ ЕАД гр. Гълъбово	БС PD 2545 гр. Гълъбово ул. „Алеко Константинов“ №1, стопанисвана от „БТК Мобайл” ЕООД
14.	гр. Гълъбово	ДГ „Радост” гр. Гълъбово ул. „Стефан Стамболов“ №4	БС SZR 0024 гр. Гълъбово кв. Съединение бл. 21 вх. А, стопанисвана от „МобилТел” ЕАД
15.	гр. Раднево	СУ „Гео Милев”; гр. Раднево, ул. „Г. Димитров” №24, общ. Стара Загора	БС 6304, ул. „Г. Димитров №25, ,вх. А, гр. Раднево, общ. Стара Загора, стопанисвана от „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД и БС PD 2543, ул. „Г. Димитров №23, вх. А, гр. Раднево, стопанисвана от„БТК Мобайл” ЕАД
16.	гр. Казанлък	ДЯ № 8 „Васил Левски” гр. Казанлък ул. „Иларион Макариополски” № 40	БС PD 2467_A Ilarion Bulsatcom, стопанисвана от „Виваком България” ЕАД и ППС № 3816 – Kazanlak Ilarion, стопанисвана от „Цетин България“ ЕАД, гр. Казанлък, ул.„Иларион Макариополски” № 42
17.	гр. Казанлък	ДГ „Здравец”; гр. Казанлък, ул. „П. Ганин” №1	БС STZ 104, гр. Казанлък; кв. „Изгрев” бл. 11, стопанисвана от „БУЛСАТКОМ” АД
18.	гр. Казанлък	ДГ „Слънчице“ гр. Казанлък, ул. „Уилям Гладстон” № 21	БС PD 2467_A Ilarion Bulsatcom, стопанисвана от „Виваком България” ЕАД и ППС № 3816 – Kazanlak Ilarion, стопанисвана от „Цетин България“ ЕАД, гр. Казанлък, ул.„Иларион Макариополски” № 42
19.	гр. Чирпан	ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, ул„Шарампол“ № 26	БС PD 2838, стопанисвана от „Виваком България” ЕАД

Базови станции разположени в райони с голяма концентрация на население.

Таблица 2 Втора група

№	*град*	*Обект*	*Източник на ЕМП*
1.	Стара Загора	населена околност на БС SZR 0129 и БС STZ 010, бул. „Руски” 62 вх. А	БС SZR 0129.A004-Irechek, стопанисвана от „A1 България” ЕАД, бул. „Руски” 62 вх. А БС STZ 010, стопанисвана от „Булсатком” АД, бул. „Руски” 62 вх. А
2.	Стара Загора	населена околност на БС SZR 0076, бул. „Цар Симеон Велики” 256	БС SZR 0076, стопанисвана от „A1 България” ЕАД, бул. „Цар Симеон Велики” 256

3.	Чирпан	Населената околност на БС STZ 121 „Данчов“, ул. „Г. Данчов” 2	БС STZ 121 „Данчов“, ул. „Г. Данчов” 2
4.	Чирпан	населена околност на БС STZ 120 „Даскалов“, ул. „Братя Даскалови” 2	БС STZ 120 „Даскалов“, ул. „Братя Даскалови” 2
5.	Казанлък	населена околност на БС PD 2467_A Ilarion и ППС 3816 – Kazanlak Ilarion, ул. „Иларион Макариополски” № 42	БС PD 2467_A Ilarion, стопанисвана от „Виваком България” ЕАД, ул. „Иларион Макариополски” № 42 ППС 3816 – Kazanlak Ilarion, стопанисвана от „Цетин България“ ЕАД, ул. „Иларион Макариополски” № 42
6.	Стара Загора	населената околност на БС 6104 ул. „Д. Стаев“ 30	БС 6104 ул. „Д. Стаев“ 30, стопанисвана от „Теленор България“ ЕАД
7.	Стара Загора	населена околност на БС ППС 6227, бул. „Цар Симеон Велики“ № 123	БС ППС 6227 бул. „Цар Симеон Велики“ № 123, стопанисвана от „Цетин България“ ЕАД
8.	Казанлък	населената околност на БС PD 2465_B, ул. „Л. Кабакчиев“ № 11	БС PD 2465_B – Kazanlak 6 Telenor collo гр. Казанлък, ул. „Л. Кабакчиев“ № 11, стопанисвана от „Виваком България“ ЕАД и „Цетин България“ ЕАД
9.	Стара Загора	населената околност на БС 6003 гр. Стара Загора ул. „Васил Левски” 95	БС 6003 гр. Стара Загора ул. „Васил Левски” 95, стопанисвана от „Теленор България ” ЕАД
10.	Стара Загора	населена околност на БС STZ „Morfova“, бул. „Патр. Евтимий“ № 138	БС STZ „Morfova“, бул. „Патр. Евтимий“ № 138, стопанисвана от „А1 България ” ЕАД
11.	Раднево	населената околност на ППС 6304, ул. „Георги Димитров“ № 25 вх. А	ППС 6304, ул. „Георги Димитров“ № 25 вх. А, стопанисвана от „Цетин България” ЕАД
12.	Мъглиж	населената околност на БС ППС PD 2752_ B, Площад „Трети март” № 32	БС ППС PD 2752_ B, Площад „Трети март” № 32, стопанисвана от „Виваком България“ ЕАД
13.	Мъглиж	населената околност на БС 6049, бул. „Цар Симеон Велики“ № 4	населената околност на БС 6049, бул. „Цар Симеон Велики“ № 4, стопанисвана от „Теленор България” ЕАД
14.	Стара Загора	населената околност на БС PD 2537_A „Stara Zagora - 1“ ул. „Св. Княз Борис I“ 81 /Централна поща/	БС PD 2537_A „Stara Zagora - 1“ ул. „Св. Княз Борис I“ 81 /Централна поща/, стопанисвана от „Виваком България“ ЕАД
15.	Стара Загора	населената околност на БС ППС SZR0535.A000-Kleopatra бул. „Патриарх Евтимий” 86 вх. Б	БС ППС SZR0535.A000-Kleopatra бул. „Патриарх Евтимий” 86 вх. Б, стопанисвана от „А1 България ” ЕАД

На Фигура 1 е представен процентния дял на различните видове обекти, включени в мониторинга за 2025 г.

Фигура 1

Метод за контрол:

Методика за измерване и оценка на електромагнитното поле в населената околност на предавателни антени към системи за мобилни връзки, НЦХМЕХ том IV раздел Селищна среда

Технически средства, с които са проведени измерванията:

Измерител на мощност NARDA, модел NBM 520 сер. № C-0011 със сонда EF 0391 сер. №A-0090, с честотен обхват от 100 кHz до 3000 MHz.

Резултати от измерванията:

Резултатите от измерванията на електромагнитните полета в сградите и прилежащите терени на детски, учебни и лечебни заведения, обхванати с мониторинг през 2025 г. са представени в *Таблица 3:*

Таблица 3

№	Място на измерване	Брой измервания	Средна стойност на плътност на мощност за 6 min интервал S [µW/cm2] минимум	Средна стойност на плътност на мощност за 6 min интервал S [µW/cm2] максимум	Пределно допустимо ниво S [µW/cm^2]
1	Спортно училище „Тодор Каблешков“ гр. Стара Загора ул. „Градинарска“ № 16, БС SZR 0034 „Кольо“ гр. Стара Загора ул. „Градинарска“ № 18, стопанисвана от „Мобил Тел” ЕАД	8	0,1	1,7	10
2	ДЯ „Маргаритка”, бул. „Цар Симеон Велики” 256, БС SZR 0076, бул. „Цар Симеон	8	0,1	0,1	10

	Велики” 248, стопанисвана от „А1 България” ЕАД				
3	ДГ № 68 „Патиланско царство”, бул. „Цар Симеон Велики” 284, БС 6005, бул. „Цар Симеон Велики” 274, стопанисвана от „Теленор България” ЕАД и БС STZ 014, бул. „Никола Петков” 47, стопанисвана от „Булсатком” АД	8	0,1	0,2	10
4	СУ „Иван Вазов” гр. Стара Загора, ул. „Ген. Гурко” 10, БС PD 2899, стопанисвана от „БТК” АД	8	0,1	0,2	10
5	ТГ „Княз Симеон Търновски“ гр. Ст. Загора, бул. „Св. Патриарх Евтимий“ № 114, БС ППС 6227 гр. Ст. Загора, бул. „Цар Симеон Велики“ № 123, стопанисвана от „Теленор България“ ЕАД	12	0,1	0,3	10
6	VI ОУ гр. Стара Загора, ул. „Ген. Гурко” 46А, БС STZ 008, гр. Стара Загора ул. „Поп Минчо Кънчев” №52, стопанисвана от „БУЛСАТКОМ” ЕАД	6	0,1	0,1	10
7	Транспортно ДКЦ гр. Стара Загора ул. „Г. Папазчев“ №16, БС PD 2802_А гр. Стара Загора ул. „Г. Папазчев“ № 8, стопанисвана от „Виваком България” ЕАД	6	0,1	0,2	10
8	ДЯ №6 „Щастие“ ул. „Д. Подвързачов“ № 7А, БС STZ 005 гр. Стара Загора ул. „Д. Подвързачов“ № 9, стопанисвана от „БУЛСАТКОМ” АД и PD 2664_С ул. „Д. Подвързачов“ № 9, стопанисвана от „БТК” АД	12	0,1	0,4	10
9	ДГ №25 „Ален мак” гр. Стара Загора, кв „Три чучура юг”, БС 6001, гр. Стара Загора кв. „Три чучура юг” бл.52, вх.0 и вх.А, стопанисвана от „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД	12	0,1	0,1	10
10	ДДГ „Калина” гр. Стара Загора ул. „Хан Аспарух” 15А, БС SZR 0045, ул. „Хан Аспарух” 2 вх. Б,	10	0,1	0,2	10

	стопанисвана от „МобилТел” ЕАД				
11	ДКЦ 1 ЕООД бул. „Руски” №62, БС SZR 0129, бул. „Руски” 62 вх. А, стопанисвана от „МобилТел” ЕАД и БС PD2681, бул. „Руски” 62 вх. А, стопанисвана от „Виваком България” ЕАД	6	0,1	0,2	10
12	ПГСС гр. Мъглиж, общ. Мъглиж, ул. „Гео Милев“ 7, БС SZR0046.A, гр. Мъглиж, общ. Мъглиж, ул. „Гео Милев“ 70, стопанисвана от „Мобилтел” ЕАД	10	0,1	0,2	10
13	МБАЛ ЕАД гр. Гълъбово, БС PD 2545 гр. Гълъбово ул. „Алеко Константинов“ №1, стопанисвана от „БТК Мобайл” ЕООД	14	0,1	0,2	10
14	ДГ „Радост” гр. Гълъбово ул. „Стефан Стамболов“ №4, БС SZR 0024 гр. Гълъбово кв. Съединение бл. 21 вх. А, стопанисвана от „МобилТел” ЕАД	14	0,1	0,3	10
15	СУ „Гео Милев”; гр. Раднево, ул. „Г. Димитров” №24, общ. Стара Загора, БС 6304, ул. „Г. Димитров №25, ,вх. А, гр. Раднево, общ. Стара Загора, стопанисвана от „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД и БС PD 2543, ул. „Г. Димитров №23, вх. А, гр. Раднево, стопанисвана от„БТК Мобайл” ЕАД	6	0,4	2,1	10
16	ДЯ № 8 „Васил Левски” гр. Казанлък ул. „Иларион Макариополски” № 40, БС PD 2467_A Ilarion Bulsatcom, стопанисвана от „Виваком България” ЕАД и ППС № 3816 – Kazanlak Ilarion, стопанисвана от „Цетин България“ ЕАД, гр. Казанлък, ул.„Иларион Макариополски” № 42	8	0,2	0,5	10
17	ДГ „Здравец”; гр. Казанлък, ул. „П. Ганин” №1, БС STZ 104, гр. Казанлък; кв. „Изгрев” бл. 11, стопанисвана от „БУЛСАТКОМ” АД	12	0,2	0,4	10

18	ДГ „Слънчице“ гр. Казанлък, ул. „Уилям Гладстон” № 21, БС PD 2467_A Ilarion Bulsatcom, стопанисвана от „Виваком България” ЕАД и ППС № 3816 – Kazanlak Ilarion, стопанисвана от „Цетин България“ ЕАД, гр. Казанлък, ул.„Иларион Макариополски” № 42	12	0,1	0,3	10
19	ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, ул„Шарампол“ № 26, гр. Чирпан, БС PD 2838, стопанисвана от „Виваком България” ЕАД	8	0,1	0,6	10

На Фигура 2 е представен процентния дял на детски, учебни и лечебни заведения, обхванати с мониторинг през 2025 г., като с най-голям дял са детските градини.

Фигура 2

Резултатите от измерванията на електромагнитните полета в и по границите на хигиенно-защитната зона на БС в райони с голяма концентрация на население, обхванати с мониторинг през 2025 г. са представени в *Таблица 4:*

Таблица 4

№	Място на измерване	измервания	Средна стойност на плътност на мощност за 6 min интервал S [μW/cm2] минимум	Средна стойност на плътност на мощност за 6 min интервал S [μW/cm2] максимум	Пределно допустимо ниво S [μW/cm^2]
1	населена околност на БС SZR 0129 и БС STZ 010, бул. „Руски” 62 вх. А, гр. Стара Загора	18	0,1	0,4	10
2	населена околност на БС SZR 0076, бул. „Цар Симеон Велики” 256, гр. Стара Загора	10	0,1	0,2	10
3	Населената околност на БС STZ 121 „Данчов“, ул. „Г. Данчов” 2, гр. Чирпан	10	0,1	0,2	10
4	населена околност на БС STZ 120 „Даскалов“, ул. „Братя Даскалови” 2, гр. Чирпан	12	0,1	0,3	10
5	населена околност на БС PD 2467_A Ilarion и ППС 3816 – Kazanlak Ilarion, ул. „Иларион Макариополски” № 42, гр. Казанлък	16	0,1	0,6	10
6	населената околност на БС 6104 ул. „Д. Стаев“ 30, гр. Ст. Загора	14	0,1	0,5	10
7	населена околност на БС ППС 6227, бул. „Цар Симеон Велики“ № 123, гр. Ст. Загора	10	0,1	0,5	10
8	населената околност на БС PD 2465_B, ул. „Л. Кабакчиев“ № 11, гр. Казанлък	18	0,1	0,5	10
9	населената околност на БС 6003 гр. Стара Загора ул. „Васил Левски” 95, гр. Ст. Загора	10	0,1	0,2	10
10	населена околност на БС STZ „Morfova“, бул. „Патр. Евтимий“ № 138, гр. Ст. Загора	14	0,1	0,2	10
11	населената околност на ППС 6304, ул. „Георги Димитров“ № 25 вх. А, гр. Раднево	12	0,1	0,3	10

12	населената околност на БС ППС PD 2752_ B, Площад „Трети март” № 32, гр. Мъглиж	12	0,1	0,6	10
13	населената околност на БС 6049, бул. „Цар Симеон Велики“ № 4, гр. Мъглиж	8	0,1	0,5	10
14	населената околност на БС PD 2537_A „Stara Zagora - 1“ ул. „Св. Княз Борис I“ 81 /Централна поща/, гр. Ст. Загора	14	0,1	0,9	10
15	населената околност на БС ППС SZR0535.A000-Kleopatra бул. „Патриарх Евтимий” 86 вх. Б, Ст. Загора	12	0,1	1,8	10

От представените резултати от измервания на електромагнитно поле в околността на базовите станции за мобилна комуникация на територията на област Стара Загора, оценени за съответствие с действащите норми и изисквания се вижда, че няма стойности, превишаващи граничната стойност за плътност на мощност от 10 $\mu W/cm^2$.

Всички отчетени стойности са по-ниски от хигиенните норми за населението, регламентирани в Наредба № 9, обн., ДВ, бр. 35/1991г. Към настоящия момент съществуват големи разлики между граничните стойности за електромагнитно поле, приети и препоръчвани от различни страни и организации. Хигиенната норма приета за България е достатъчно защитаваща човека, като е по-ниска от тези, предложени от ICNIRP (Международна комисия за предпазване от нейонизиращи лъчения) и други европейски и световни организации.

Обсъждайки получените резултати по отношение на облъчването в населени места и имайки предвид информацията от подобни измервания у нас и по света, може да се каже, че в България измерваните стойности на електромагнитно поле рядко превишават хигиенните норми, съгласно националното законодателство. Този резултат е важен, успокоителен за населението и се дължи основно на факта, че се спазва нормативната база за предварителен санитарен контрол у нас.

През отчетния период на 2025г. в РЗИ – Стара Загора не са постъпвали сигнали за извършване на измервания на базови станции от граждани на територията на област Стара Загора.

През 2025 г. в РЗИ – Стара Загора са подадени 13 уведомления за откриване на нов обект с обществено предназначение – базови станции за мобилна комуникация и 29 уведомления за промяна в обстоятелствата.

Съгласно Указанието на МЗ, през 2025г. РЗИ – Стара Загора извърши измерване на стойностите на електромагнитни полета в област Сливен и област Стара Загора. На територията на РЗИ – Сливен в изпълнение на утвърдената програма за мониторинг на електромагнитни полета е осъществен контрол на 10 базови станции на мобилни оператори, от които 7 са разположени в близост до детски, учебни и лечебни заведения, които попадат в тяхната хигиенно-защитната зона и 3 в райони с голяма концентрация на население. Извършени са 92 измервания.

За всички измервания е използван предоставеният от Министерство на здравеопазването мобилен уред за измерване на електромагнитни полета: NARDA, модел NBM 520 сер. № C-0011 със сонда EF 0391 сер. №A-0090

Електромагнитните полета са фактор на жизнената среда, чието измерване изисква специфична подготовка, поради широкия спектър на електромагнитни лъчения.

Изводи и препоръки

Представените резултати от измерванията на плътност на мощност на електромагнитното поле около базовите станции за мобилна комуникация на територията на община Стара Загора, община Казанлък, община Чирпан, община Раднево, община Гълъбово и община Мъглиж, област Стара Загора и област Сливен, не показват превишаване на пределно допустимото ниво от 10 $\mu W/cm^2$, съгласно Наредба № 9 от 14.03.1991 г. на МЗ и МОСВ за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии.

Тези данни показват нисък риск за здравето на населението, който може да бъде създаден от нивата на ЕМП, генерирани от БС. Въпреки това остава необходимостта от постоянен мониторинг, тъй като получените резултати от измерванията създават база данни за динамичния електромагнитен фон на жизнената среда с възможност за проследяване на промените му във времето.

За извършването на ефективен и качествен мониторинг и контрол на източници на нейонизиращо лъчение е необходимо непрекъснато и системно актуализиране на информацията за всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територията на област Стара Загора и поддържане на регистри, което ще улесни мониторинга и контрола на източниците на електромагнитно поле.

Очевидно е, че докато работим и живеем в съвременен град няма как да избягаме от влиянието на ЕМП. Можем обаче да се опитаме да намалим силата, с която ни въздействат и времето, през което се случва това.